

Memòria justificativa per a l'inici del procediment per a l'elaboració d'un Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears

L'Estatut d'autonomia, aprovat per la Llei orgànica 1/2007 de 28 de febrer, (BOIB núm. 32 ext., d'1 de març), estableix en l'article 36.2 que correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència de desplegament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.

La publicació de la Llei orgànica 3/2020 de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2008, de 3 de maig d'Educació, (LOMLOE), ha introduït canvis en l'ordenació i l'organització dels ensenyaments de l'educació primària establerts al Reial decret 126/2014, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'educació primària.

El Govern estatal ha aprovat el Reial Decret 157/2022, d'1 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació primària, que implica la derogació del Reial decret 126/2014. Aquest Reial decret, d'acord amb la disposició transitòria primera, encara serà d'aplicació per als cursos segon, quart i sisè durant el curs escolar 2022-2023. A més a més, també es deroga el capítol II del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, pel qual es regula l'avaluació i la promoció a l'educació primària, així com l'avaluació, la promoció i la titulació a l'educació secundària obligatòria, el batxillerat i la formació professional, que d'acord amb la disposició transitòria segona es mantindrà vigent per als cursos segon, quart i sisè durant el curs escolar 2022-2023.

Amb la publicació d'aquest Reial decret 157/2022, es fa necessari adaptar i modificar l'actual normativa autonòmica reguladora del currículum de l'educació primària a les Illes Balears.

Així el Decret 32/2014, de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears i l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de dia 21 de juliol de 2014 per la qual es desplega el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, es veuen directament afectats per aquesta nova regulació. Igualment es veu afectada l'Ordre de la

consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 6 de març de 2015 sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació primària a les Illes Balears.

Per tal de dur a terme tots els canvis prevists en la normativa estatal, des de la Conselleria d'Educació i Formació Professional, mitjançant la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres, es vol iniciar el procediment per elaborar un nou decret que estableixi l'estructura i el currículum de l'educació primària a les Illes Balears d'acord amb aquestes modificacions. Posteriorment també s'haurà d'elaborar una ordre d'avaluació per a l'etapa a l'educació primària.

Atesa la informació que el Govern estatal proporcionava a les comunitats autònomes, i per tal de donar a conèixer amb anterioritat les intencions sobre la nova regulació dels currículums de cada etapa educativa, la Conselleria d'Educació i Formació Professional va considerar oportú, d'acord amb els esborranys dels reials decrets facilitats pel Ministeri, realitzar abans de l'aprovació definitiva d'aquests, la consulta pública prèvia a l'elaboració dels decrets autonòmics. Les dates de publicació que es plantejaven, i el calendari d'aplicació dels nous currículums, va fer considerar del tot necessari avançar la tramitació el màxim possible, per poder aprovar la normativa autonòmica abans de l'inici del curs 2022-2023.

Així, per Resolució del conseller d'Educació i Formació Professional de 17 de desembre de 2021, es va ordenar substanciar una consulta pública prèvia a l'elaboració del Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, prevista a l'article 55 de la Llei 1/2019, de 31 de gener del Govern de les Illes Balears, en aplicació de l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les Administracions Públiques. Aquesta consulta, si bé s'hagués pogut evitar acordant la tramitació d'urgència, d'acord amb l'article 55.2h) de la Llei 1/2019, de 31 de gener, es va voler realitzar de forma ordinària per tal que els possibles interessats poguessin disposar de la informació sobre les intencions de la conselleria i d'un termini més ampli per fer aportacions en aquesta fase.

Com a conseqüència de la consulta pública efectuada des del 23 de desembre de 2021 al 13 de gener de 2022, es van fer 28 visites i es va rebre una aportació, mitjançant el portal de participació ciutadana, del Col·legi Oficial de Dietistes - Nutricionistes de les Illes Balears (CODNIB).

En relació amb l'aportació del CODNIB, consistent en la inclusió d'una àrea específica "matèria alimentació i nutrició" cal indicar que el dia 2 de març de 2022 es va publicar el Reial decret 157/2022, d'1 de març, pel qual s'estableix

l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació primària. A la Disposició final primera, d'aquest Reial decret se n'estableix el caràcter bàsic, de forma que les àrees d'educació primària que apareixen a l'article 8 seran també les que s'hauran de fixar en el Projecte de decret autonòmic. Aquests constituïran els àmbits d'aprenentatge en els quals els mestres hauran de dissenyar situacions d'aprenentatge, globals, significatives i estimulants, per tal que els alumnes puguin assolir els objectius de l'etapa.

L'educació per al consum responsable i desenvolupament sostenible, i l'educació per a la salut, són uns dels principis pedagògics (punt 5 de l'article 6 del Reial decret) de la intervenció educativa de l'etapa. A més, l'annex I Perfils de sortida dels alumnes al finalitzar l'educació bàsica, del Reial decret 157/2022, estableix les competències clau de l'etapa i fa referència específica al fet que els alumnes han d'adquirir els aprenentatges per tal d'aconseguir desenvolupar estils de vida saludable a partir de la comprensió del funcionament de l'organisme i la reflexió crítica sobre els factors interns i externs que incideixen en aquesta, assumint la responsabilitat personal i social en la cura d'un mateix i en la cura de les altres persones, així com en la promoció de la salut pública.

Als Descriptors operatius de la Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA) es fa referència a què els alumnes, al finalitzar l'etapa, han de conèixer els riscos més rellevants i els principals actius per a la salut i han d'adoptar estils de vida saludables per el seu benestar físic i mental.

Igualment a l'Annex II, Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural, s'estableix entre les competències de l'àrea, la de conèixer i prendre consciència del propi cos, així com de les emocions i sentiments propis i aliens, aplicant el coneixement científic per desenvolupar hàbits saludables i aconseguir el benestar físic, emocional i social. També s'inclou la competència en reconèixer estils de vida saludables valorant la importància d'una alimentació variada, equilibrada i sostenible, incloent aquesta mateixa referència en els Sabers bàsics d'aquesta àrea.

A l'àrea d'Educació física també s'estableix entre d'altres que aquesta àrea ha de permetre establir les bases per a l'adquisició d'un estil de vida actiu i saludable, incidint en la importància de la nutrició sana i responsable.

Per tant l'atenció educativa a aquests alumnes ha d'incloure explícitament la planificació d'hàbits de vida saludables i l'actuació com a consumidors responsables, des d'un tractament globalitzat a totes les àrees que conformen l'educació primària. Evidentment aquests principis seran inclosos de forma íntegra en el Decret de currículum autonòmic d'aquesta etapa.

Per aquest motiu, no es considera necessari incloure una àrea específica com la de «matèria alimentació i nutrició» que es proposa per part de CODNIB dins de l'ordenació de l'educació primària.

El plantejament curricular de les àrees que apareixen a l'annex II d'aquest Reial decret 157/2022 i la seva definició orientativa per a la concreció curricular dels centres que imparteixen aquesta etapa deixa suficient marge als equips docents perquè puguin incorporar a les situacions d'aprenentatge els elements d'alimentació i nutrició saludable de forma transversal i significativa que es proposa en el seu escrit.

En tot cas, un cop el Projecte de decret de currículum d'aquesta etapa iniciï el tràmit d'audiència i informació pública, es podran realitzar les al·legacions que es considerin oportunes.

La Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, regula el procediment per l'elaboració de disposicions reglamentàries i estableix que el procediment s'inicia per resolució motivada del conseller competent per raó de la matèria. En tot cas, si es donen circumstàncies que motiven la tramitació urgent, aquestes s'han de fer constar degudament justificades en la resolució d'inici.

Atès que el Reial decret pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació primària s'ha publicat en data 2 de març de 2022, i que a la disposició final tercera, calendari d'implantació, s'estableix que allò establert en aquest Reial decret s'implantarà per als cursos primer, tercer i cinquè, en el curs 2022-2023, i per als cursos segon, quart i sisè en el curs 2023-2024, és necessari que, abans de l'inici del curs, i amb la màxima antelació possible, els centres disposin de la normativa autonòmica aplicable per aquest curs 2022-2023.

Tots aquests canvis normatius provocats per l'aprovació de la normativa bàsica estatal impliquen una tasca de treball molt important tant per part de l'administració educativa autonòmica com per part dels equips directius i professors dels centres educatius. Aquests necessiten, no només disposar de la normativa autonòmica aplicable vigent, sinó també de la formació adequada que els permeti implantar tots els canvis de manera efectiva per al curs 2022-2023.

A tot això, cal afegir que les circumstàncies excepcionals d'aquests darrers cursos generada per la COVID-19, ha provocat canvis en les infraestructures, metodologia, organització d'aula, protocols, etc., que ja ha suposat un desgast important en el conjunt de docents. A més a més, les contínues baixes i

confinaments per part del personal docent a conseqüència dels efectes de la pandèmia, genera una manca de personal extraordinària dins els centres. Aquestes mancances provoquen que el personal docent de cada centre hagi de realitzar tasques de suport per cobrir la manca d'efectius, als efectes de mantenir la normalitat en la impartició de la seva tasca i amb l'objectiu de no perjudicar els alumnes en el seu procés d'aprenentatge.

Per aquests motius, es considera del tot necessari ordenar que la tramitació d'aquest Projecte de decret es faci per la via d'urgència d'acord amb l'article 61 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, perquè els centres puguin disposar dels decrets autonòmics de currículum amb la màxima antelació possible a l'inici del curs 2022-2023. D'aquesta manera, s'aconsegueix més temps per tal d'assumir els canvis que la nova normativa genera en el sistema educatiu autonòmic, i es facilita una implantació amb garanties a tots els centres educatius de les Illes Balears.

Cal posar de manifest que en data 22 de febrer de 2022, el Parlament de les Illes Balears ha aprovat la Llei d'educació de les Illes Balears, si bé encara no s'ha publicat al Butlletí Oficial de les Illes Balears. Aquesta Llei d'educació s'adapta a les modificacions introduïdes per la Llei orgànica 3/2020 de 29 de desembre, LOMLOE, i aquest projecte de decret es redactarà d'acord amb les disposicions que s'hi estableixen.

El Decret 11/2021, de 15 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, regula les competències de la Conselleria d'Educació i Formació Professional.

Per tot l'exposat i analitzada l'aportació en la fase de consulta pública prèvia, es considera adequat proposar al conseller d'Educació i Formació Professional l'inici d'un procediment per elaborar un Projecte de decret que reguli el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, i que aquest es tramiti per la via d'urgència. Posteriorment serà necessari desenvolupar l'avaluació de l'etapa mitjançant una ordre específica d'avaluació.

Palma, 3 de març de 2022

El director general de Planificació,
Ordenació i Centres

